

Jama 2K

Med letoma 2019 in 2020 je osamela kraška vzpetina nad vasjo Izvir vzbudila Matjaževo in mojo pozornost, ko sva pod njo opazovala izvir »Izvir«. Vodnat izvir so za oskrbo antičnega mesta Neviodunum pri Drnovem zajeli Rimljani, že davno pred razcvetom jamarstva.

Po pripovedi domačinov naj bi jabolka, ki so popadala v požiralnik, nato opazili v omenjenem izviru. Odločila sva se, da skušava poiskati dostop do podzemnega potoka. Matjaž je najprej pregledal vhod edine znane jame v bližini – Brezno nad Izvirom, a je v naslednjih dneh našel še nekaj novih obetavnih lukenj. Med njimi je bil tudi vhod v jama 2K. Nove jame in brezna na Gorjancih imajo po navadi dve vrsti vhodov: ali najdeš luknjico v velikosti pesti, ali pa manjši udor, za katerega sumiš, da je pod njim jama, kar preveriš s kopanjem. Jama 2K je primer obeh – sprva je bil le manjši udor, ki je na robu imel luknjico velikosti pesti, skozi katero je motivacijo za delo vztrajno doziral presenetljivo močan prepih.

Po nekaj urah dela sta se Gregor in Matjaž Čuk prvič spustila v 8 m globoko vhodno brezno, ki se zvonasto razširja. Na dnu in po stenah sta našla velike količine cmokaste ilovice. Klasika, v Gorjancih drugega skoraj ne poznamo! Tako sta po majhnem blatnem toboganu prispela v prostor malo večjih dimenzij, nepričakovano pa tudi do kapnikov. Matjaž, naša glavna mišica za širjenje nadaljevanj, je v južni smeri našel prehod, ki je bil premajhen za jamarja. Nadaljevanje sta skoraj zadostno razširila in akcijo zaključila.

Dolgo časa se v jami ni zgodilo nič novega, dokler me ni zagrabila želja po njenem obisku, saj je Matjaž tako mamljivo opisoval obetavne prepihe in globine. Poleti 2020 sva se končno odpravila in prebila ožino, za katero naju je pričakal že drugi blatni tobogan, tokrat malo daljši. Ta pripelje v podorno kamrico polno blata, a spet tudi s kapniki. Na najnižji točki je 2 m visoka stopnja, ki vodi v dve možni nadaljevanji. Eno sva raziskala do blatne kapelice, kjer se rov zaključí. Rov, dolžine približno 1,5 m, širine približno 40 cm, višine pa le kakšnih 20 cm, nama je dal vedeti, da bo zelo trd oreh, a prepih nama ni dopustil, da bi odnehala. Po nekaj mučnih akcijah, ko sva že skoraj obupala, nama je pravo rešitev pokazal netopir, ki je priletel iz tretjega nadaljevanja, ki sva ga sicer imela ves čas pred očmi.

Po dveh novih napornih akcijah sva se prebila v manjši prostor, vsega nekaj metrov pod kamrico z blatnim toboganom. Od tu sva pod sabo opazila ozek meander, kjer je voda globila ozek rov v prelomu. Predvidevala sva, da je pod ožino večji prostor, kamen je padel približno 3 m. Po še dveh fizično zahtevnih akcijah sva na naslednjo povabila tudi Gregorja Čuka. Čez trenutno najožji prehod sem se prvi prebil jaz, a je tudi celo moje 62 kg težko telo zajamralo ob nemogoče ozkih dimenzijah. Končno sem se po meandru zrinil do dvorane, od koder sem Matjažu in Gregorju, ki sta me v šali vprašala po natančnem volumnu, odgovoril s številom motorjev Kawasaki Ninja. Po merici humorja sem prijel macolo in špico ter v dobri uri uspešno razširil ožino za jamarska tovariša, ki sta me nestrpnost čakala. Vsi trije smo se zbrali v dvorani Treh motorjev in ugotovili, da se zasuti rov nad nami, ki sva se ga z Matjažem najprej lotila, nadaljuje. Šele takrat sva se prijela za glavo in ugotovila, kako vesela sva lahko preleta tistega prijaznega netopirja.

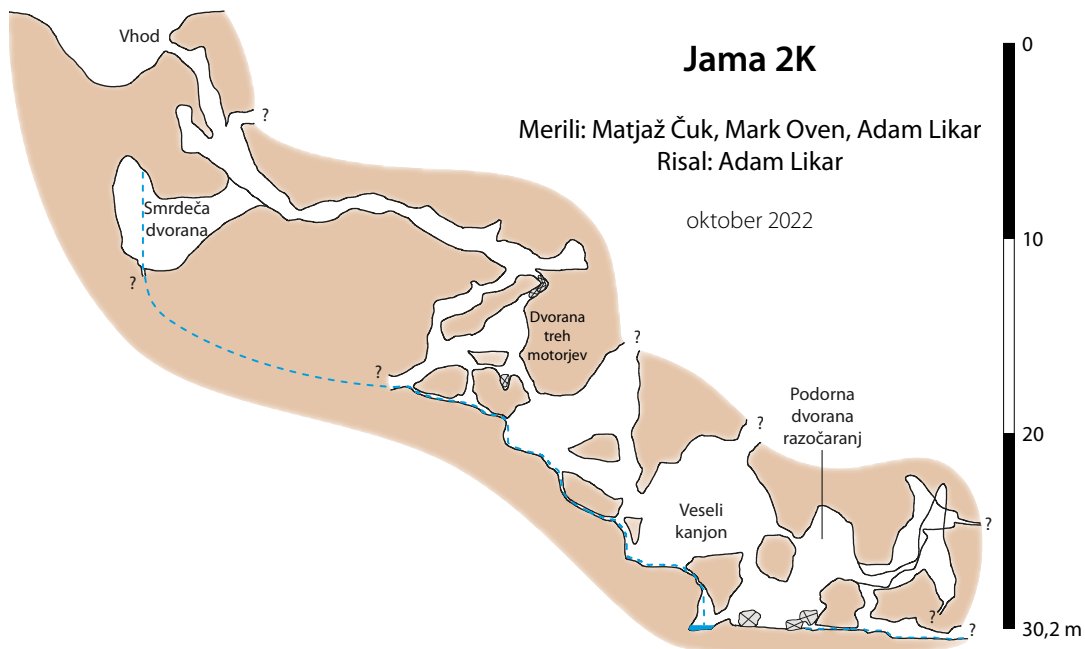

Premetavanje ilovice v Podorni dvorani razočaranj. FOTO ADAM LIKAR

Na sredini dvorane smo v razpoki opazili brezno, ki je bilo za zdaj prehodno le nekaj metrov, saj so se dimenzije v globino zmanjšale. V nadaljevanju se je videlo okoli 4 m globoko brezno, ki je vodilo v večji prostor. Akcijo smo tokrat veselo zaključili, a sva že čez nekaj dni z Matjažem jamo spet nestrpno napadla. Ko sva ožino po dolgotrajnem razbijanju končno premagala, me je prvič prevzel »ta pravi občutek jamarstva« – ko pogledaš v dovolj široko nadaljevanje, a je vse, kar vidiš, črnina, iz katere odmeva tvoje veselo vriskanje. Stopnjo do kanjona sva premagala z jamarskimi lojtricami, ki so se pozneje iz sprva skeptične ideje spremenile v idealno odločitev za nadaljnje akcije. Ker se nisva mogla upreti radovednosti, sva takoj vstopila v neznan kanjon z zelo majhnim pritokom, tokrat prvič skoraj stoje. Po nekaj metrih prostega plezanja sva prispela v trenutno največjo dvorano v jami. Ta se je na prvi pogled enostavno

Ozek prehod do jezercica. FOTO ADAM LIKAR

zaprla, vsaj dokler nisva pokukala za rob velike skale in v ozadju zagledala velike dvorane. Poleg tega je bil nad nama še neraziskan kamin, pod nama pa je struga vodila pod večtonsko skalo, pod katero se je videl večji prostor. Takoj sva se spravila na skalo, ki sva jo z vztrajnim lomljenjem manjših kosov dobesedno olupila do takšnih dimenzij, da je padla v brezno. Velik bum je bil znak, da je pot do vodnega rova odprta. Po prihodu v novo dvorano sva preskočila iz fantazijskih sanj v nočno moro. Pred nama je namreč stala nepremagljiva ovira – res ogromen kup podornega kamenja, pod katerega se je stekala strugica. Ko sva z vžigalnikom zaman iskala prepih, se nama je svet obrnil na glavo. Po temeljitem pregledu podorne dvorane sva našla dve okni. Skozi enega sem se prebil, a po nekaj metrih vzpenjanja našel še ekstremno ozko luknjico brez prepaha, za drugim oknom pa je Matjaž videl večji prostor in zaznal celo rahel prepih. Akcijo sva tako končno zaključila in ugotovila, da sta najina rdeča kombinezona povsem prekrita z debelim slojem ilovice.

Težko, vlažno, mrzlo blato – vse to je ilovica. FOTO ADAM LIKAR

Na naslednji akciji sva do okna prispela že vsa prepotena, saj sta bila kombinezona povsem prekrita s težkim, vlažnim in mrzlim blatom. Ugotovila sva, da bo treba naprej raziskovati v neoprenski obleki. Premočena nisva mogla dolgo časa zdržati, a sva se kljub temu prebila skozi okno v manjšo kamrico in na dnu našla luknjico, za katero sva sprva menila, da ima prepih. Po širjenju sva zaradi udiranja materiala v nadaljevanje nad kopanjem obupala, zato sva akcijo neuspešno zaključila. Čista žalost! Od tu dalje sva v jamo vabila le še domnevno drzne jamarske raziskovalce, da bi preverili svoj pogum in fizično sposobnost. Opogumil se je samo Gregor Sokolovič.

Jama 2K je dobila ime po znamenitem vrhu K2 v pakistanskem gorovju Karakorum. Če obstaja ekstremno zahtevna in visoka gora, mora logično obstajati tudi ekstremno zahtevna globoka jama – 2K!